Shrnutí hlavních poznatků

Demografický vývoj

- Pardubický kraj je rozlohou 4 519 km^2 pátým nejmenším krajem republiky; počtem obyvatel (531,0 tis. ke konci roku 2025) je v mezikrajském srovnání čtvrtým nejmenším krajem. V sídelní struktuře kraje jsou nadprůměrně zastoupeny malé obce, 80,7 % obcí v kraji (při 75,4% republikovém průměru) mělo v roce 2025 méně než tisíc obyvatel, což v mezikrajském srovnání představuje čtvrtý nejvyšší podíl. Ve 38 obcích se statutem městech žily ke konci roku 2025 tři pětiny (322,9 tis.) obyvatel kraje.

- K 31. 12. 2025 žilo na území Pardubického kraje 530 950 osob, nejvíce od vzniku kraje v roce 2000. Meziročně vrostl celkový počet obyvatel kraje o 0,5 tisíce. Přirozenou měnou se počet obyvatel snížil již šestým rokem v řadě, když počet zemřelých osob byl o téměř 1,7 tis. vyšší než počet živě narozených dětí. Na růstu počtu obyvatel se tak podílelo opět především zahraniční stěhování, poprvé od roku 2010 mírně vzrostl počet obyvatel kraje také zásluhou vnitřního stěhování.

- Od ledna do prosince roku 2025 se v kraji živě narodilo 3 809 dětí (o 9,3 % dětí méně než v předchozím roce), nejméně od vzniku kraje. Počet narozených dětí se snížil již šestým rokem v řadě. Mimo manželství se narodilo 48,1 % dětí při 46,8% republikovém průměru. Úhrnná plodnost žen v Pardubickém kraji se (již počtvrté v řadě) meziročně snížila na hodnotu 1,33 dítěte na jednu ženu (šestá nejvyšší hodnota mezi kraji), což představuje minimum za posledních dvacet let.

- V průběhu roku 2025 v kraji zemřelo 5 491 osob, tj. o 49 osob více než v roce předchozím. Nejčastější příčinou úmrtí mužů i žen byly nemoci oběhové soustavy. Naděje dožití při narození mužů i žen v roce 2025 překonala předcovidovou úroveň, podle posledních dostupných údajů o naději dožití při narození by se chlapec narozený v období 2024–2025 v Pardubickém kraji mohl dožít 77,6 let, dívka narozená ve stejném období pak 83,4 let. Hodnoty naděje dožití mužů i žen v kraji mírně převyšují republikový průměr.

- V roce 2025 bylo v Pardubickém kraji uzavřeno 1 943 manželství, o 164 (o 7,8 %) méně než v předchozím roce, což představuje nejnižší počet za dobu existence kraje. Rozvedeno bylo 1 004 manželství, ve srovnání s předchozím rokem o 20 méně. Rozvedená manželství s nezletilými dětmi představovala v roce 2025 v kraji 59,2 % všech rozvodů, což byla v mezikrajském srovnání sedmá nejnižší hodnota při 59,0% průměru ČR.

- Děti do 15 let ke konci roku 2025 tvořily 15,2 % populace kraje, obyvatelé v produktivním věku (15-64 let) 63,4 % a senioři nad 65 let 21,4 %. Vývoj souhrnných ukazatelů věkového složení v roce 2025 dokládá stárnutí obyvatel kraje. Průměrný věk obyvatel kraje v roce 2025 meziročně vzrostl o 0,3 roku na 43,4 let, což byla čtvrtá nejnižší hodnota mezi kraji při republikovém průměru 43,3 let. Za poslední dekádu vzrostl průměrný věk obyvatel kraje o 1,5 roku. Stále vyšších hodnot dosahuje také index stáří, v kraji v roce 2025 připadalo na 100 dětí do 15 let již 140 seniorů nad 65 let.

- Na území Pardubického kraje žilo ke konci roku 2025 celkem 42,0 tis. cizinců (občané cizích zemí s povolením k trvalému nebo dlouhodobému pobytu, včetně cizinců s mezinárodní ochranou), což představuje druhý nejvyšší počet za dobu existence kraje. Cizinci pobývající na území kraje tvořili 7,9 % krajské populace (sedmý nejvyšší podíl v mezikrajském srovnání při 10,4% republikovém průměru) a 3,7 % z celkového počtu cizinců žijících v Česku.

Sociální vývoj

- V roce 2025 činila míra zaměstnanosti v kraji 58,3 % (59,3 % v celém Česku), v mezikrajském srovnání šlo (spolu s Královéhradeckým krajem) o šestou nejnižší hodnotu. V postavení podnikatelů (tj. zaměstnavatelů a pracujících na vlastní účet) působilo v roce 2025 v kraji 12,8 % zaměstnaných osob při republikovém podílu 15,5 %. V podílu podnikatelů se kraj umístil na třetím nejnižším místě v mezikrajském srovnání. Nadále se kraj vyznačuje nadprůměrným podílem zaměstnaných osob se středním vzděláním bez maturity,

dlouhodobě podprůměrný je v kraji podíl vysokoškolsky vzdělaných zaměstnaných osob. Pro kraj je charakteristický nadprůměrný podíl zaměstnaných v primárním a sekundárním sektoru.

- Podíl nezaměstnaných osob dosáhl v Pardubickém kraji ke konci roku 2025 hodnoty 3,92 % a byl třetí nejnižší v mezikrajském srovnání. Do konce června 2026 se nezaměstnanost v kraji snížila na 3,80 % a v mezikrajské komparaci se posunula na druhou nejnižší pozici. Podíl nezaměstnaných žen měl kraj ke konci prvního pololetí 2026 třetí nejnižší mezi všemi kraji Česka, podíl nezaměstnaných mužů dokonce zcela nejnižší.

- Nízký podíl nezaměstnaných osob vykazuje Pardubický kraj dlouhodobě. V rámci měsíční statistiky má kraj od konce března 2011 nezaměstnanost každoměsíčně pod celostátním průměrem a zároveň v průběhu tohoto období vykázal ve 46 měsících nejnižší podíl nezaměstnaných osob mezi všemi kraji Česka (z celkového počtu 184 měsíců, hodnoceno ke konci června 2026).

- Ke konci roku 2025 bylo na pobočkách úřadu práce v kraji evidováno 13 790 nezaměstnaných osob, tj. o 12,9 % více než v předchozím roce, respektive o 74,2 % více než ke konci roku 2018, kdy byl na pobočkách úřadu práce v kraji zaznamenán nejnižší počet uchazečů ke konci prosince od vzniku kraje v roce 2000.

- Průměrné mzdy v kraji nadále patří k nejnižším v mezikrajském srovnání. Výší průměrné hrubé měsíční mzdy v roce 2025 (43 581 Kč) se Pardubický kraj řadil na desáté místo mezi kraji. Nižší mzdy pobírali zaměstnanci v krajích Moravskoslezském, Olomouckém, Zlínském a Karlovarském. Jestliže mzdy vlivem vysoké inflace reálně meziročně klesaly trvale od 4. čtvrtletí 2021 do 4. čtvrtletí 2023, od 1. čtvrtletí 2024 byl již zaznamenán reálný růst. Ve srovnání s rokem 2024 došlo v kraji k nominálnímu zvýšení hrubé měsíční mzdy o 6,9 % při reálném navýšení (po zohlednění růstu cenové hladiny v Česku) o 4,3 %.

- Počet dětí navštěvujících mateřské školy ve školním roce 2025/2026 byl v kraji i celém Česku meziročně nižší; na tomto poklesu se do značné míry podílel pokračující úbytek počtu narozených dětí. Počet žáků základních škol po výrazném navýšení v roce 2022/2023 způsobeném zejména příchodem ukrajinských uprchlíků se v následujících letech držel v kraji pod hranicí 50 tis. Střední školy v kraji zaznamenávají kontinuální růst počtu žáků v posledních osmi letech (dáno též demografickým vývojem), přičemž relativní přírůstky se v posledních dvou letech již začaly snižovat. Vysokoškolských studentů postupně přibývá. Mzdy učitelů v regionálním školství v kraji byly v roce 2025 páté nejvyšší v mezikrajském srovnání, mzdy asistentů pedagoga čtvrté nejvyšší.

- Počet příjemců důchodů se v roce 2025 meziročně snížil, tento pokles vystřídal předchozí dvouleté období, ve kterém se počty důchodců zvyšovaly. Mezi příjemci důchodů převažují ženy. Pokračuje vzestupný trend odchodu osob do předčasného starobního důchodu. Vyšší podíl osob v předčasném starobním důchodu je patrný u mužů. Zastoupení osob v předčasném starobním důchodu v kraji patří v mezikrajském srovnání k nejvyšším.

- Veřejné knihovny v kraji (vč. poboček) patří mezi nejmenší v celém Česku, v roce 2025 se v mezikrajském žebříčku prezentovaly nejnižším počtem studijních míst na jednu knihovnu a zároveň druhým nejnižším počtem knihovních jednotek na knihovnu. Na jednu knihovnu v kraji připadalo průměrně 141 registrovaných čtenářů, což znamenalo třetí nejnižší hodnotu v mezikrajském srovnání.

- Galerie, muzea a památníky v provozu v Pardubickém kraji (vč. poboček) provozovaly v roce 2025 výstavní plochu o celkové rozloze 29 329 m^2 a nabídly na ní 229 výstav a 204 expozic. Tyto výstavy a expozice navštívilo v průběhu roku 2025 celkem 410 tisíc osob, což znamenalo dosud nejvyšší zaznamenanou návštěvnost v kraji.

- Trestná činnost se z dlouhodobého pohledu snižuje, oproti předchozímu roku se počet registrovaných trestných činů v kraji snížil o 5,0 % na 4 976 skutků v roce 2025, tj. na třetí nejnižší hodnotu od vzniku kraje v roce 2000. Stejně jako v předchozích třech letech dosáhl Pardubický kraj i v roce 2025 při přepočtu trestné činnosti na tisíc obyvatel středního stavu na nejnižší hodnotu v mezikrajském žebříčku (9,4).

- Od roku 2023 meziročně klesá počet dopravních nehod v kraji, jejich počet byl v roce 2025 čtvrtý nejnižší v mezikrajském srovnání. Meziročně se zvýšil počet zemřelých osob při dopravních nehodách, snížil se však počet osob se zraněním. Nejčastější příčinou dopravních nehod byl nesprávný způsob jízdy.

- Počet požárů v kraji meziročně vzrostl a byl druhý nejvyšší od roku 2010. Přímá škoda způsobená požáry byla nejvyšší od roku 2010 a byla zároveň i nejvyšší v mezikrajském srovnání. Mezi 77 okresy Česka se na první pozici v přímé škodě na požár umístil v roce 2025 okres Ústí nad Orlicí a třetí pozici obsadil okres Svitavy.

Ekonomický vývoj

- Hrubý domácí produkt v roce 2024 (poslední dostupný údaj) meziročně vzrostl v Pardubickém kraji o 4,1 % (ve srovnatelných cenách), což byl nejvyšší procentuální nárůst v mezikrajském srovnání (při poklesu ve čtyřech krajích). Hodnotou 623,7 tis. Kč HDP na obyvatele kraj v roce 2024 obsadil šestou nejvyšší pozici v mezikrajském srovnání. Šlo přitom o nejlepší umístění kraje za posledních třicet let.

- Meziroční růst celkových příjmů místních rozpočtů v kraji v roce 2025 o 5,9 % (celorepublikově o 4,9 %) byl doprovázen výraznějším nárůstem výdajů (v kraji o 9,0 %, v celém Česku o 9,9 %). Od roku 2021 kraj zaznamenal každoročně převahu příjmů nad výdaji místních rozpočtů s maximem 2,2 mld. Kč v roce 2023. Rok 2025 přinesl na krajské i celorepublikové úrovni kladné saldo – v kraji ve výši 115 mil. Kč. Vyšší příjmy než výdaje místních rozpočtů zaznamenaly pouze další dva kraje, a to Praha a Karlovarský.

- Zatímco v Pardubickém kraji se počet pracovníků ve výzkumu a vývoji mezi lety 2014 až 2024 snížil o 1,6 %, v rámci celého Česka se počet pracovníků ve VaV zvýšil více než o třetinu (34,9 %). Výdaje na VaV přitom v tomto období rostly, v kraji se oproti roku 2014 zvýšily o 52,0 %, na území celého Česka o 72,6 %.

- Ve srovnání s celostátním průměrem měl kraj poprvé od roku 2015 nadprůměrný podíl domácností s připojením na internet, v roce 2024 využívalo připojení k internetu 89,6 % domácností v kraji, což znamenalo pátou nejvyšší hodnotu v mezikrajské komparaci.

- Objem zemědělské produkce v kraji v posledních letech klesá, přesto podle posledních (semidefinitivních) dat z roku 2024 byla pátá nejvyšší v mezikrajském srovnání. Na produkci krajského zemědělského odvětví se živočišná výroba podílela 53,5 %, což byl nejvyšší podíl mezi kraji.

- Sklizeň obilovin na zrno byla v roce 2025 druhá nejvyšší za dvacet let, sklizňové plochy však byly ve sledovaném období nejnižší. Nejvýznamnější plodinou pěstovanou v kraji je pšenice, mezi další důležité komodity patří kukuřice a řepa cukrová. Zemědělci z kraje jsou význačnými chovateli skotu i prasat. Chov drůbeže patří dlouhodobě k nejvýznamnějším odvětvím živočišné výroby v kraji i v mezikrajském srovnání.

- Rozloha lesů se za dobu existence kraje mírně zvýšila, jejich podíl na celkové výměře je však čtvrtý nejnižší v mezikrajském srovnání. Rozšiřují se plochy holin. V lesích se zvyšuje podíl listnatých dřevin. Těžba dřeva v kraji v roce 2025 po maximu dosaženém v roce 2021 v kraji klesá na necelé dvě třetiny objemu z roku 2021.

- Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy v podnicích se 100 a více zaměstnanci v roce 2025 v kraji dosáhly 334 mld. Kč, tj. druhé nejvyšší částky od vzniku kraje po maximu zaznamenaném v roce 2024. Objem tržeb v přepočtu na zaměstnance v kraji nadále patří k nejvyšším v mezikrajském srovnání, v roce 2025 kraj se 7,5 mil. Kč obsadil (stejně jako v roce předchozím) třetí nejvyšší příčku. Podíl tržeb z přímého vývozu v kraji v posledních čtyřech letech nedosahoval republikového průměru. Průměrné mzdy ve velkých průmyslových podnicích byly v posledních pěti letech mezi kraji třetí nejnižší.

- Pokles spotřeby elektrické energie v Pardubickém kraji (v roce 2023 bylo dosaženo dlouhodobého minima) se zastavil a přešel od roku 2024 (v souladu s celorepublikovým trendem) v mírný růst. Svou roční (netto) spotřebu elektřiny zvýšily v roce 2025 v kraji především domácnosti (o 7,7 % při celorepublikovém růstu

o 6,5 %). Po třech letech poklesu v roce 2025 meziročně vzrostla i spotřeba zemního plynu, a to zejména v kategorii menších odběratelů – v domácnostech o 9,9 %, mezi podnikateli pak o 8,3 %.

- V průběhu roku 2025 bylo v Pardubickém kraji vydáno 3 432 stavebních povolení, což znamenalo nejnižší počet od vzniku kraje v roce 2000. Oproti předchozímu roku se počet vydaných stavebních povolení v kraji snížil o 11,7 %, přičemž mezi okresy kraje došlo k poklesu ve 3 ze 4 okresů. Na Pardubicku se ovšem počet vydaných povolení meziročně zvýšil o 14,0 %, což znamenalo nejvyšší procentní nárůst mezi všemi okresy Česka. Průměrná hodnota na jedno vydané stavební povolení dosáhla v kraji v roce 2025 výše 4,8 mil. Kč a byla druhá nejnižší v mezikrajském srovnání.

- V roce 2025 bylo v kraji dokončeno 1 366 bytů, což znamenalo nejnižší hodnotu od roku 2018 a zároveň devátou nejnižší hodnotu za posledních 26 let (tj. od vzniku kraje). Nástavby, přístavby a vestavby se na dokončených bytech v kraji dlouhodobě podílí jen malou částí, do kategorie nové výstavby spadalo v roce 2025 celkem 81,2 % ze všech dokončených bytů v kraji. Zatímco v kraji se počet dokončených bytů mezi lety 2024 až 2025 snížil o 14,1 %, celostátně došlo v tomto období k nárůstu dokončené bytové výstavby o 10,4 %.

- Po cenovém propadu na trhu s nemovitostmi v roce 2023 nastalo oživení a v letech následujících již ceny nemovitostí rostou. Kupní cena rodinných domů v kraji se nachází na úrovni 85 % průměrné ceny v Česku a byla šestá nejnižší mezi regiony, průměrná kupní cena metru čtverečního bytové jednotky je pátá nejvyšší v mezikrajském srovnání.

- V hromadných ubytovacích zařízeních (HUZ) cestovního ruchu Pardubického kraje se v roce 2025 ubytovalo 562 tis. hostů, což byl nejvyšší počet v dlouhodobém srovnání. Absolutní počet hostů nadále zůstává v mezikrajském srovnání nejnižší, po přepočtu na 1 000 obyvatel se jedná o čtvrtou nejnižší hodnotu. Průměrný počet přenocování domácích hostů v kraji v roce 2025 (2,6 noci) i zahraničních hostů (2,2 noci) patřil k nejnižším v posledních čtrnácti letech. Meziroční procentuální nárůst počtu pokojů v kraji (o 11,3 % při poklesu ve čtyřech krajích) a lůžek (o 10,2 % při poklesu v polovině krajů) byl mezi kraji nejvyšší. Po přepočtu na 1 000 obyvatel byl počet pokojů v HUZ čtvrtý nejnižší a lůžek pátý nejnižší v mezikrajském srovnání.

Životní prostředí

- Dlouhodobě klesá výměra zemědělské půdy, zmenšují se plochy orné půdy a sadů, rozšiřují se plochy zahrad a trvalých travních porostů. Výměra půdy v ekologickém zemědělství patří trvale k nejnižším v mezikrajském srovnání.

- Zvláště chráněná území se rozkládají na 10 % rozlohy kraje. Od roku 2004 vzniklo 15 nových maloplošných chráněných území.

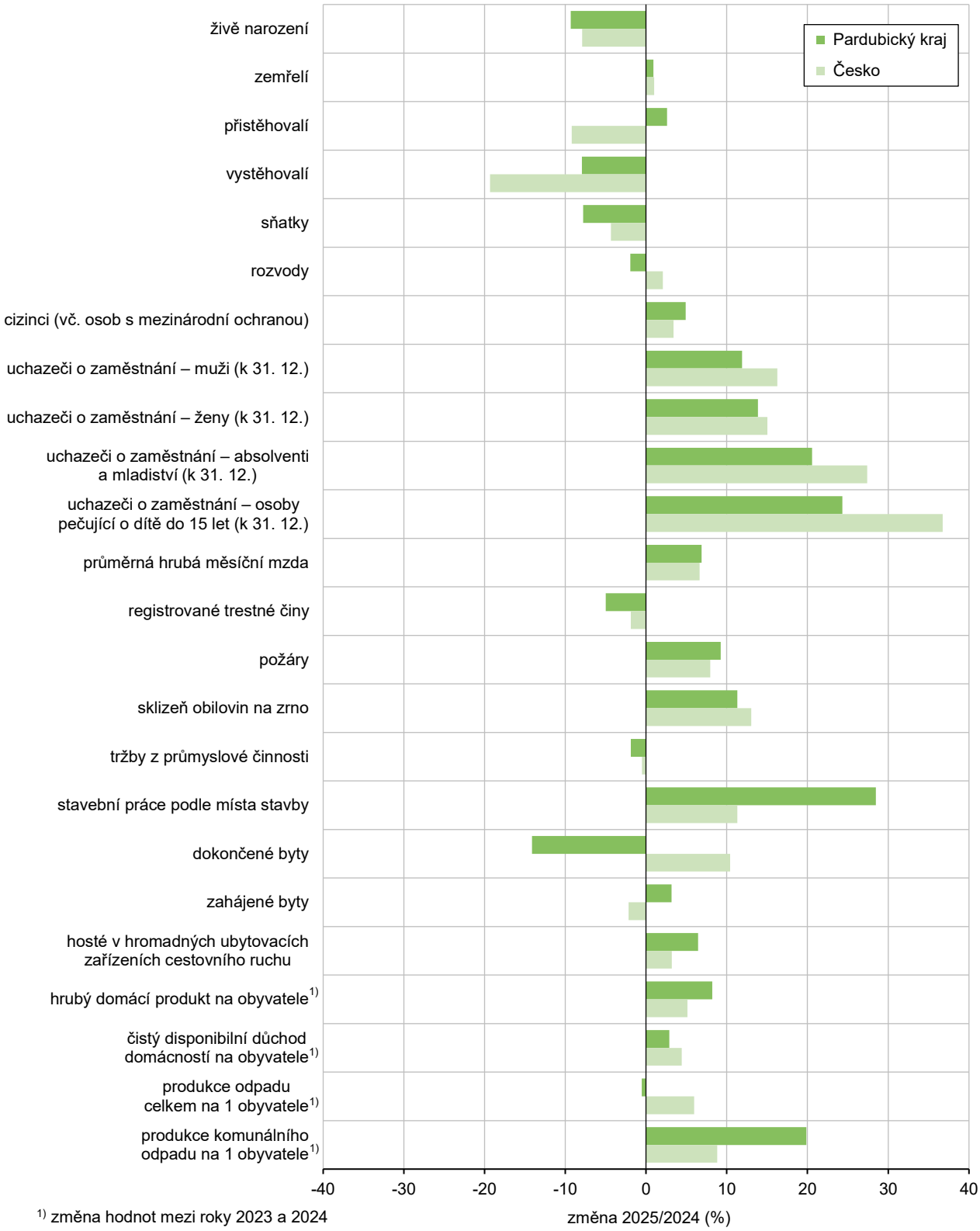
- Vodohospodářská zařízení v kraji vyrobila v roce 2025 třetí nejvyšší množství pitné vody mezi kraji Česka a podíl podzemních zdrojů na této výrobě byl nejvyšší v mezikrajském srovnání. Kraj má však zároveň nejnižší podíl čištěných odpadních vod z vod vypouštěných. Zvyšuje se počet čistíren odpadních vod.

- Emise znečišťujících látek do ovzduší v kraji spíše klesají a můžeme hovořit o zlepšení stavu ovzduší. Nejhorší situace je u emisí oxidů síry, které jsou třetí nejvyšší ve srovnání krajů, a oxidů dusíku (čtvrté nejvyšší).

- Produkce odpadů v kraji se zvyšuje, relativní nárůst od roku 2017 byl nejvyšší v mezikrajském srovnání. Klesá produkce nebezpečných odpadů. Na jednoho obyvatele připadlo v roce 2024 celkem 583 kg odpadu, což bylo o 102 kg více než v roce 2017.

- Investice na ochranu životního prostředí vynaložené v roce 2025 byly druhé nejvyšší od roku 2020, v přepočtu na obyvatele však byly šesté nejnižší v mezikrajském srovnání. Investoři v kraji nejčastěji investovali do ochrany ovzduší a klimatu, v posledním roce však nejvyšší objem financí směřoval na nakládání s odpadními vodami.

Změna hodnot vybraných ukazatelů v Pardubickém kraji a Česku mezi roky 2024 a 2025

1) změna hodnot mezi roky 2023 a 2024